

Er ref: KN2023/03016
Lars Bryntesson

Klimat- och näringslivsdepartementet,
Miljöprövningsenheten
kn.remissvar@regeringskansliet.se
lars.bryntesson@regeringskansliet.se

Vår ref: R:2023-87
Johan Bruce

johan.bruce@skogsindustrierna.se

Yttrande över Värdet av vinden - Kompensation, incitament och planering för hållbar fortsatt utbyggnad av vindkraften (SOU 2023:18)

Sammanfattning

Skogsindustrierna tillstyrker förslaget om rätt till inlösen för fastigheter närmare än 6 gånger totalhöjden.

Skogsindustrierna tillstyrker även förslaget till intäktsdelning till närboende inom 10 gånger totalhöjden. Däremot kan taket på 2 procent vara satt för högt och påverka lönsamheten allt för mycket. Omsättningen bör dessutom baseras på den faktiska omsättningen inklusive fastprisavtal.

Skogsindustrierna anser att det behövs ett ekonomiskt incitament för kommuner att tillstyrka vindkraft. Skogsindustrierna håller även med utredningens slutsats om att detta inte kan åstadkommas utan statlig finansiering. Skogsindustrierna föreslår därför att fastighetsskatten för vindkraft går till kommunen. Upplägget bör göras på samma sätt som den kommunala fastighetsavgiften för bostadshus. Detta ska endast gälla vindkraft och inte kraftproduktion generellt.

Regeringen behöver även se över det kommunala vetot. Skogsindustrierna uppmanar regeringen att skyndsamt ändra det kommunala vetot genom att gå vidare med de förslag från utredningen En rättssäker vindkraftsprövning i propositionen Tidigt kommunalt ställningstagande till vindkraft.

Skogsindustriernas yttrande

Elektrifiering av industrin förväntas enligt en studie från SKGS leda till att industrins elbehov ökar med 70 TWh fram till 2030 för att sedan fortsätta att öka fram till 2045. För att möta det ökade elbehovet till 2030 behövs en fortsatt utbyggnad av den landbaserade vindkraften. Kärnkraft och havsbaserad vindkraft behövs också för att möta den ökade efterfrågan på el och skapa ett kostnadseffektivt kraftsystem, men dessa kraftslag förväntas inte kunna komma på plats först i början på 2030-talet. Tyvärr ser utbyggnadstakten för landbaserad vindkraft ut att avta kraftigt efter 2025 där den främsta orsaken är att kommuner inte tillstyrker vindkraftsprojekt. Det behövs därför starkare incitament för både närboende och kommuner att tillstyrka vindkraftsetableringar. Samtidigt får inte de finansiella förutsättningarna för att bygga ut landbaserad vindkraft i Sverige vara betydligt sämre än i andra närliggande länder. Då finns risken att investerarna helt enkelt väljer att flytta sina investeringar dit i stället.

Utredningen föreslår att boende inom en radie av sex gånger totalhöjden ska ha rätt till inlösen av fastigheten. Detta kommer att ta bort mycket av den osäkerhet som finns kring minskat värde på fastigheter som ligger nära vinkraftvek. Skogsindustrierna anser att förslaget är rimligt och Skogsindustrierna tillstyrker förslaget.

Utredningens förslag om en intäktsdelning med närboende inom ett avstånd av 10 gånger totalhöjden är en bra konstruktion. Den föreslagna maxnivån på 2 procent av omsättningen kan däremot vara för hög och få en allt för stor inverkan på lönsamheten, varför ett lägre tak bör övervägas. Den faktiska intäkten bör utgöra grunden för ersättnings storlek.

Skogsindustrierna delar utredningens slutsats att förhandlingar mellan kommun och projektörer om bygdemedelsavtal måste upphöra och att kommunernas inblandning i vindkraftsetableringar måste få ett tydligt rättsligt ramverk. Vi instämmer även i förslaget att det ska finnas ett lagreglerat tak för hur hög andel av parkens produktionsintäkter som kommunen får ange att finansieringen till lokalsamhället ska motsvara

Skogsindustrierna delar utredningens slutsats att tillräckliga ekonomiska incitament inte kan skapas för kommuner utan en statlig finansiering. Om finansieringen helt ska tas från vinkraftsägarna riskerar det att försämra lönsamheten och göra att investeringar sker i andra länder i stället. Skogsindustrierna föreslår därför att fastighetsskatten för vindkraft bör kommunaliseras. Upplägget bör göras på samma sätt som den kommunala fastighetsavgiften för bostadshus. Detta ska endast gälla vindkraft och inte kraftproduktion eller andra verksamhetstyper generellt.

Bestämmelserna kring det kommunala vetot behöver ses över. Om vetot ska vara kvar behöver det meddelas tidigare och en tillstyrkan måste vara bindande under hela miljöprövningen. Det är en orimlig ordning att en kommun kan ändra sitt beslut när som helst under processen. Vi uppmanar regeringen att skyndsamt ändra det kommunala vetot genom att gå vidare med de förslag från utredningen En rättssäker vindkraftsprövning i propositionen Tidigt kommunalt ställningstagande till vindkraft. Enligt förslaget bevaras kommunens planmonopol men kommunens besked lämnas tidigt och blir bindande genom tillståndprövningsprocessen.

Skogsindustriernas utgångspunkt

Skogsindustrin är en av Sveriges viktigaste näringar. Med sin förnybara råvara har skogsindustrin och skogsindustrins produkter en nyckelroll i utvecklingen mot ett hållbart, biobaserat samhälle och skapar sysselsättning i hela landet.

Med en elanvändning om cirka 18 TWh el per år motsvarar skogsindustrins elanvändning cirka 14 procent av Sveriges totala elanvändning. Detta gör skogsindustrin till en av Sveriges mest energiintensiva branscher. Av detta köper skogsindustrin cirka 12 TWh per år. Resterande 6 TWh, är egen integrerad produktion av förnybar el. Skogsindustriernas medlemmar äger även vattenkraft och vindkraft vilket gör skogsindustrin totalt sett självförsörjande av förnybar el till 50 %.

Flera av Skogsindustriernas medlemmar arbetar aktivt med att bygga ut vindkraft på egen mark. Det är väsentligt att kommunerna får incitament att tillstyrka en utbyggnad av vindkraften för att Sverige fortsatt ska kunna vara självförsörjande på el och förse industrin med el till en konkurrenskraftig kostnad.

För Skogsindustrierna

Johan Bruce
Ansvarig el och energi